

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVII. évfolyam 21. szám. 2016. november 1.

Ára 0,80 lej

Használta-e Kálvin a reformáció kifejezést?

A francia reformátor igenis használta a reformáció szót. Olyannyira, hogy még a „szent reformáció” kifejezéstől sem riadt vissza. Az igazi kérdés, hogy milyen értelemben? Honnan tudjuk ezt? Kálvin írásából, kiváltképpen leveleiből.

A fennmaradt 1250 levélből jó két tucatban fordul elő a reformáció megjelölés. Kivált Európa két „széle” felé küldött nemegyszer nagy terjedelmű leveleiben szorgalmazta Anglia és Lengyelország reformációját. Volt olyan év, amikor egy nap kilenc levelet küldött lengyel nemesekhez. Leveleit és azok fordításait azóta francia mellett német és angolszász kiadások viszik közelebb az érdeklődők sokaságához. Gazdag levelezéséből kibontakozik e rendkívüli személyiségnek a lelki arculata. Udvarias, tapintatos, máskor rendkívül éles és metsző, olykor már ironikus stílusa igen széles skálán mozgó gondolkodót, minden szavában Isten előtt felelősen gondolkodó, fogalmazó embert őriznek a levelek.

1548. október 22-én tízoldalas levelet, szinte tanulmányt ír *Edward Seymour*nak, *Somerset hercegének*, aki leánytestvérén keresztül VIII. Henrik angol király rokona volt.

Dr. Békefy Lajos

(Folytatása a 6. oldalon)

Reformátusok Buenos Airesben

Dél-Amerikába a 19. század végén és a 20. század elején vándoroltak ki a magyarok első kisebb csoportjai. Elsősorban a jobb megélhetés reményében, de közöttük olyan is akadt, aki az otthoni magyar törvénykezés elől menekült ilyen messzire. Trianon után már politikai okokból, a harmincas években a világszinten kiterjedt gazdasági válság miatt mentek. Nagyobb számban vándoroltak ki magyarok később a második világháborút követően, majd az ötvenhatos megtorlások elől menekülve.

Utóbbiak már őket befogadó magyar közösséget találtak Buenos Airesben. 1949-ben ugyanis – több egyház, egyesület mellett – létrejött a Buenos Aires-i Magyar Református és Evangélikus Egyházközösség is. Később innen vált ki és önállósodott a Magyar Református Egyház.

Ábrám Zoltán

(Folytatása az 5. oldalon)

Mindig az Igét hirdetni

Beszélgetés Buzogány Tihámér genti református lelkipásztorral

Idén ősszel húszéves egyetemi találkozóra érkezett Erdélybe Buzogány Tihámér, aki a kolozsvári teológia elvégzését követően Haranglábban, Héjjasfalván szolgált, majd Horebékébe került. A jelenleg Belgiumban élő lelkipásztorral beszélgettünk szolgálatról, keresztyénségről, a belgiumi református egyházzal. Először arról kérdeztük, hogyan került a Teológiára.

– A középiskolát Brassóban végeztem, akkor már nem szüleimmel, hanem nagynénémnél laktam. Sokáig nem tudtam, mit fogok kezdeni az élettemmel. Az Áprily Lajos Gimnáziumban viszont egy kiváló magyar szakos tanár tanított, akire most is nagy szeretettel emlékszem vissza. Ő volt az, aki felébresztette bennem a vágyat, hogy töb-

bet foglalkozzak a magyar irodalommal és a Bibliával is. 17 éves voltam, amikor eldöntöttem, a teológiára fogok felvételizni, ezt otthon be is jelentettem a családban, meg is lepödték rendesen.

– *Brassó után következett öt év teológia, ezt követően viszont vidékre kerültél, Harangláb-
ra, egyedül, család nélkül. Hogyan befolyásolta mindez az életedet?*

– Amíg Kolozsváron éltem, nem gondolkodtam azon, hogy házasodni kellene. Aztán 1996-ban kikerültem Haranglábba, szülőfaluimtól nem messze fekvő településre, amely hamar hozzánőtt a szívemhez. Egy idő után azonban éreztem, hogy itt nem olyan az élet, mint Kolozsváron. Ám a sors úgy hozta, hogy megismerkedtem a holland testvérgyülekezetből egy lánnyal, aki nemsokára a feleségem lett.

Somogyi Botond

(Folytatása a 4. oldalon)

Őrizni Erdély kapuját

Nőszövetségi találkozó Csucsán

A Királyhágó vadregényes serpentinjein leereszkedve Csucsára vezet az út, mely köz-
ség a Nagyvárad–Kolozsvár főúton helyezkedik el. Azt is mondhatnánk, hogy Csucs Erdély kapuja, hiszen itt található az első református templom a Partiumból Erdélybe való átlépés után.

Két nagyobb nevezetesség is kötődik Csucsához: az egyik, hogy 1848 novemberében Csucsára szorultak ki a magyar csapatok Puchner Antal császári tábornok csapatai elől, majd Bem József 1848. december 18-án innen indította a végül Erdély felszabadításához vezető hadjáratát; a másik, hogy Csucsán született Boncza Berta (Csinszka), Ady Endre felesége. Az első világháború ideje alatt két évet élték a Boncza-birtokon, az úgynevezett „fehér házban”, ahol 1968-ban szerény emlékházat rendeztek be Ady emlékére. 2014-ben a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum – a kolozsvári Magyar Főkonzulátus kezdeményezésére – modern emlékházzá alakította át.

Becske Adrienn

(Folytatása a 7. oldalon)

Tanulságos igék

Noéről (II.)

Noé bizonyágtétele

„Noé igaz, tökéletes férfiú volt kortársai között. Noé Istennel járt. [...] Azt mondta Isten Nőének: ...csinálj magadnak bárkát...” (1Móz 6,9b.13a.14a)

Noéről nemcsak az van megírva, hogy kegyelmet talált Isten előtt, hanem az is, hogy tökéletes, őszinte volt. Milyen más lenne a világ, ha sokkal több Nőéhoz hasonló ember lenne!

Hogyan válhatunk ilyenekké? Azt olvassuk, hogy ő Istennel járt. Mit is jelent ez? A Biblia ezt mondja Énókról is. Más szavakkal így tudnánk visszaadni: átadta magát egészen az Úrnak. Egészen benne bízott. Hisz nem akárkivel járunk együtt. Az ellenségünkkel biztos, hogy nem. Sokkal inkább a barátunkkal, akivel mindent meg tudunk beszélni. Istennel járnunk, lakozni – ahogy az ének mondja – a legszebb valóság az életünkben.

Noé életfolytatása példa számunkra: nekünk is Istennel kell járnunk. És akkor ez meg fog látszani minden cselekedetünkön. Ezt mások is észre fogják venni. Ennek következményei lesznek az életünkben. Noé élete még fényesebben fénylik, ha meglátjuk a háttérben azt a sötét és bűnös világot, amiben ő élt. A Biblia kiemeli, hogy milyen gonoszok és rosszak voltak a kortársai. Nem ismerték az Istennel való járást, hitetlenségben, istentelenségben éltek. Ebben a sötétben Noé világító lámpás volt. De vajon a mi világunk jobb, jobbak az emberek, mint az ő idejében?

Pál apostol a filippibeliekhez írt levelében a hívőknek azt mondja, ők csillagokként fényljenek egy elfordult és elvetemedett nemzetség közepette. Ma mit látunk, ha szétnézünk magunk körül? Azt, hogy egyre több ember fordul el Istentől, hogy egyre jobban áthágják az ő törvényét. Mindenhol háború, erőszak, istentelenség. Vajon nálunk jobb a helyzet? Komolyan vesszük az Úr szolgálatát? Mit jelent nekünk az, hogy Krisztus tanítványai vagyunk?

Noé idejében Isten azt mondta: elég, így nem mehet tovább, megsemmisítem a föld lakosait. Rettenetes, milyen büntetés ez! De jól megérdemelt volt. Noé viszont meg akarta tartani az Úr. Vele újat akart kezdeni Isten. S ezért kiadta a parancsot: építs bárkát. Az meg fog tartani, amikor a nagy árvíz eljön a földre. Abba beviheted a családodat is, meg az állatokból is egy-egy párat.

Vajon engedelmeskedni fog? Igen, mert ő hit által megépítette a bárkát, ahogy azt majd évezredekkel később a Zsidókhöz írt levél írója elmondja. E levélben Noé ott van a hit hőseinek a sorában, s éppen a bárkaépítés miatt került be e csodálatos seregbe.

Ő mindent hit által tett. Mit jelentett ez? Azt, hogy hitte az özönvíz eljövételét akkor is, amikor ennek még semmi jele nem volt. Isten szavát igaznak tartotta és engedelmeskedett annak. Bár nincs megírva, de el tudjuk képzelni, hogy az emberek csúfolódtak vele, talán ki is kacagták, hogy a szárazon ő egy bárkát épít. Micsoda hit ez, milyen prófétai látás! Noé ezt azért tudta megtenni, mert elhitte, amit Isten mondott. Ezzel bizonyágot tett kortársai előtt. Ez nem sokat segített azokon, de ő hűségesen megtette a kötelességét. Majd az utolsó ítéletben ez ellenük fog szólni. Nem mondhatják, nem mentegőzhetnek azzal, hogy ők soha senkitől sem hallották az Isten beszédét, nekik senki semmit nem mondott az eljövendő ítéletről.

Miben mutatkozott meg Noé hite? Abban, hogy hitte: a pusztító özönvíz be fog következni. S azt is hitte, hogy más eszköz nem lesz a szabadulásra, csakis a bárka. Ő azt sem mondta: Uram, túl keményen bünteted az embereket, ezért tiltakozom ellene, és nem építek bárkát. Noé elfogadta Isten ítéletét, nem akart mindent jobban tudni nála. Számára Isten akarata szent volt. Milyen sokat tanulhatunk ebből is! Milyen sokszor kritizáljuk Isten világkormányzását, de

Székelly Ferenc

Séta a halottak-napi ösvényen

Mindszente napján menj ki a temetőbe, mert várnak a halottaid!
Menj s vidd emlékeidet:
– szomorút, fájót, szépeket.
Vidd szeretteid mosoly-arcát, letűnt évek óra-súlyát,
a szót, amit ő már nem mondhat, de most is őrzöd szíved alatt,
s vidd szeméből a fényt,
a föl-fölsejlő örök reményt:
Van egy út, s van egy kezdet,
Jézus eljön, nyújtsd a kezdet!
Halottak napján,
úgy estefelé,
szívedben meggyújtott méccsessel,
menj ki a temetőbe,
mert várnak a halottak;
egyre többen vannak...

azt is, ahogyan a személyes életünkben cselekszik. Hányszor lázadunk az ő akarata ellen. Hányszor kérdezzük: hogyan engedheti meg ezt, miért büntet engem?

Abban is meglátszik az ő hite, hogy hitt abban az új jövőben, amit Isten neki, családjának és a bárkában levő állapotoknak is adott. Hogy a teremtés bennük megőriztetik. Mert Isten szövetséget kötött az emberrel. Ha mindezt nem hitte volna, akkor nem épített volna bárkát. Ő tehát reménységgel tekintett az özönvíz, az ítélet utáni jövőre. S abban sem kételkedhetünk, hogy hívogatta az embereket: jöjjetek, mert egyszer már késő lesz! Elmondta nekik: Isten nemcsak kegyelmes, de igazságos is! Ő tehát bátran tett bizonyágot életével, szavaival és cselekedeteivel is. Bárcsak követni tudnánk ebben!

Az Újszövetség a bárkát a keresztséghez hasonlítja. A holland keresztelési ágendában ez szépen meg is van fogalmazva. Noé Isten a bárkában a vizen tartotta meg. A víz, ami mások számára a halált jelentette, számára megtartás lett. A keresztelés tulajdonképpen egy vizen való átmenetel. Még akkor is, ha a mi keresztelésünk ezt nem úgy ábrázolja ki, mint az első keresztyének keresztsége. Akkor ugyanis a fejüket a víz alá tartották, jelezve, hogy az ő emberük elmerült a vízbe, a halálba, az új ember pedig feltámadt a vízből, a bűnből. Ne felejtjük el: a keresztség a megtartásunkat jelképezi. Ahogy Noé megtartotta a bárka, úgy tart meg minket Krisztus áldozata, ha mi teljes szívvel hiszünk benne.

Mi olyan világban élünk, ami a vég felé siet. Hogy mikor lesz, azt nem tudjuk. Ezért kell Istennel járnunk. Ez pedig a Lélek ereje által lehetséges. Tudjuk, hogy meg vagyunk kereszttelve, s hisszük: Krisztus áldozata a mi üdvösségünkhöz elégséges. Ebből e hitetlen és gonosz világban is szüntelen erőt meríthetünk. Noé maga idejében bizonyágot tett, tegyük mi is bizonyágot hitünkről a mi időnkben.

Lőrincz István

Kórházlelkészek Erdélyben

Kolozsvár

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia

Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Brassó

Magyari János, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: magyarioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

Marosvásárhely

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

Korodi Csaba, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Szászrégen

Szép Ildikó, Városi Kórház

Elérhetőség: e-mail: szep.eduard@yahoo.com,
tel.: 0726-529977

Bánffyhunyad

Lukács Margit, Városi Kórház

Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

Sepsiszentgyörgy

Orbán Edit, Megyei Kórház

Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Szentegyháza, a mennyország egyik kapuja

Az ember alapvető célja, hogy boldog legyen. A vallásos ember arra törekszik, hogy „a mennyek országába kerüljön”. Bármely világnézeti megközelítésből mindez nehezen meghatározható, egységesíthető, mérhető és követhető folyamat. Hogyan érhető el a boldogság, és hol a mennyország kapuja? Örökös emberi dilemmák.

Az én számomra a mennyország egyik kapuja Szentegyházán lelhető fel. Aki már részt vett a magyar földön és azon kívül csodálatot kivívó Gyermekfilharmónia fellépésén, továbbá a szentegyházi huszárcsapat által eddig tizenegyszer megszervezett őszi hadjáraton és a hozzá tartozó hagyományörző eseményeken, az megérti jelképes megállapításomat. Sőt, ő maga is igyekszik megragadni az újabb és

újabb lehetőséget, hogy lelkileg feltöltődjön, nemzeti érzéseiben megerősödjön.

A keresztyénségben a mennyek országa üdvösséggel telített állapot. A földi életen túli boldogság helyszíne, Isten országa. Ahol Szent Péter engedi be vagy utasítja el a bebocsátást kérőket, ahol angyalok serege és segítőkész kérubok szolgálnak, ahol a megnyugvás katarikus élménye honol. A szentegyházi (földi) mennyország Szent Péterei az üdvösséget sugárzó Karnagy (Tanár Úr), az örökmozgó Huszárcsapat vezetője vagy éppenséggel a lovon nyargaló Polgármester. A székely ruhába öltözött énekesek és zenészek népes gyermekserege felér az angyali kórusokkal, míg a zsinórmentés daliás huszárok alkotják a kérubok közösségét. Az énekes, a népzene, a hangszerek összhangja, a szemet gyönyörködtető viseletek biztosítják a

kiteljesedő nyugalomhoz szükséges háttérrel az egyéni boldogság, a közösségi együttlét és a nemzeti összetartozás felé vezető „mennyei úton”.

Meglehet, nagybetűs Mennyország csak egy van, kisbetűs már több is létezik. Szentegyháza csak az egyik kapuja a mennyországnak. Még jó néhányat sorolhatnánk, sorolhatnánk. Ki-kí Erdélyben vagy Partiumban, szülőföldjén maradt vagy máshová kívánczó családjá körében, közeli vagy távoli munkahelyén, közössége tagjaként rátalálhat a maga üdvösségére, ösnyugalomára, zsigeri boldogságára. És ha egyszer megtalálta földi léte boldogságának a kulcsát, már csak bebocsátást kell nyernie a paradicsomba. Akár Szentegyházán, akár máshol. „Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt, úgy tetszik, hogy máskor is voltunk itt!”

Ábrám Zoltán

Vécsi Szövetség – három igeidőben...

Marosvécs. Fáradt szeptemberi szellő havasi rétek illatát hozza Istenszéke felől. Egy hely, ahol történelmi és egyháztörténelmi, irodalomtörténeti és magánéletbeli „véletlenek” sorozata maradandót alkotott. 1921 augusztusában, Trianon letargiájának árnyékában néhai Csiki István lelkipásztor akart valami mást, valamit másképpen. És társakra talált, akik vele együtt akarták azt, hogy magyarságunk evangéliumi hite a lehetetlen helyzetben is lehetőségként tartsa meg a történelem szele által megtépázott népünket.

Az akkor papírra vetett jegyzőkönyv kinyitva ott állt az asztalon. Benkő Mihály jelenlegi lelkipásztor helyezte oda, hogy látható jele legyen annak, amiről beszélünk: Vécsi Szövetség. 95 év telt el azóta, hogy néhány erdélyi lelkipásztor e két szóban olyan baráti társaságot nevezett meg, melynek kiteljesedésével elindult egy mozgalom. És most ismét történik valami. Összeülünk ünnepelni. Emlékezni és felvenni a porból az eszme övét. Felövezni vele derekunkat és úgy indulva tovább, hittel munkálkodni.

Nem beszámolót írok. Átadni azt, amit e napon átéltem – szavakban lehetetlen lenne. De akik ott voltunk, valamit mindannyian megérttünk. Lelkészek, püspökök, tanárok, tudósok, főkonzul, polgármesterek, tanítók, teológusok, idősek, fiatalok és gyerekek. Nagyszülő sírjára virágot helyezők, emlékező családtagok és Marosvécs szellemével először találkozóak.

Kolumbán Vilmos egyháztörténész előadásában megelevenedett a kor, amelyben Marosvécs fontos szerepet kapott. Lelki irányzatok és mozgalmak, ébredés és új szövetségek indultak a múlt század elején, amikor egyszerre lobbant fel a lelki láng Budapesten, Pécelen, Debrecenben és Marosvécsen. Aztán 1948-ban intézményes és hivatalos formáját elveszítve, lappangó módon éltek tovább az

istentelen fél évszázad minden elnyomása ellenére. Nőszövetség, IKE, FIKE, Leányszövetség és mások.

Fekete Károly tiszántúli püspök előadásában személyek, tanárok, emberek tevékenységén át körvonalazódott a lelki ébredés és teológiai iránykeresés csodákkal teli korszaka. Kató Béla püspök inkább a jelenről beszélt,

amelynek az a feladata, hogy a múlt tanulságait a jelenbe hozza át. A vécsi templom évszázados szöszékén elhangzó beszédében később visszatért erre a gondolatra, kifejezve, hogy a Vécsi Szövetség ma általunk elevenedik meg, hiszen adott a hely, a személyek és a szándék, akárcsak 95 esztendővel ezelőtt.

És a szándék mellett valami maradandó is. Egy könyv, mely a Görgényi Református Egyházmegye jelenlegi lelkipásztorainak prédikációit tartalmazza. Mert az emberi szó elszáll, de az írás marad. És amikor az évszázadok kiterjedt legelőin lelki nyájukat vigyázó pásztorok beleolvannak majd, egy kicsit Vécsre is emlékezzenek. Itt mutattuk be Isten kegyelmének eme jelét a közelgő fél évszázados reformáció emlékére *Szólj Uram, mert hallja a te szolgád!* címmel.

A folytonosságot sugallta az, hogy közöttünk voltak a vécsi kastély jelenlegi örökösei is. Úgy éreztem, történelmünk minden vesztesége ellenére – győztünk. Mohácson és Trianonon át, egy istentelen hatalom fél évszázadának minden romboló munkája ellenére itt vagyunk, és szól az ének: „Tebenned bíztunk eleitől fogva...” A kastély árnyékában zajló történelem nem sodort el. A templom és az iskola megvannak számunkra. És a jövő.

Igaz, hogy tőlünk függ, hogyan használjuk. Hallgatunk-e a költő szavára, mely székelyruhás lány ajkáról hangzott a visszaszerzett iskola udvarán? „Ne hagyjátok a templomot..., a templomot s az iskolát!” Ha igen, akkor beteljesedik az áldás, melyet Kató Béla püspök adott át az iskola udvarán a vécsieknek és nekünk, vendégeknek. Ötvenkilenc lelkipásztornak, Erdély minden szegletéből. És a népnek, Isten népének, mert a lehetőségünk még megvan arra, hogy igazán azzá legyünk.

Benkő Mihály helybeli lelkipásztor és Ősz Sándor Előd levéltáros beszámolóiban a néhai vécsi tanítók, kántorok, iskolamesterek áldozatos munkájáról hallhattunk. Aztán „hosszú sorban” indultunk a hegyen épített vécsi templomba.

Csiky István egykori vécsi lelkipásztor sírja körül állva arra gondoltam: mi lesz 95 év múlva? Mi már biztosan nem, de fog-e valaki emlékezni, hogy mi volt ma Marosvécsen? Hálaadás egy visszakapott iskoláért? Tartalmas előadások a témában jártas előadóktól? Lelki közösség? Igen. Mindez megvolt, de hiszem, hogy ennél több is. Titkok helye is Marosvécs, Isten csendes csodáinak kibontakozása, ahol az Ő erejével – hiszem – sikerült valami maradandót alkotni. Van jövő az Istenszéke alatt. Van erős hitű, buzgón munkálkodó lelkipásztori pár. Tanítók és nemzedékek, akik ott nőnek fel, ahol néhai Csiky István sírfelirata Jézus szavait hirdeti: „Ahogy én szerettelek titeket, ti úgy szeressétek egymást!”

Székely Levente

Mindig az Igét hirdetni

(Folytatás az 1. oldalról)

– *Hogyan sikerült megszoknia feleségének az erdélyi életet? Miként viszonyult hozzá a gyülekezet?*

– Jól beilleszkedett, és hamar alkalmazkodott a kultúráinkhoz. Megtanult nagyon jól magyarul, és mind Haranglábban, mind Héjjasfalván, ahol szolgáltunk, teljes mértékben elfogadták őt, és kedvelték. Szerettem a puliszkát, egy idő után már velem együtt ette a túrós puliszkát. Furcsa volt viszont az, amikor a bablevest vöröshagymával ettem, ő pedig elcsodálkozott. Milyen emberek lehetnek ezek, akik a hagymát nyersen eszik? – tette fel a kérdést.

– *Hat éve élsz Belgiumban, hogyan kerültél oda?*

– 2009 nyarán feleségemmel úgy döntöttünk, kiköltözünk. Soha nem voltak anyagi gondjaim, ezért döntésünk háttérben nem ez állt. Az egyik honlapon találtam rá az álláshirdetésre. Kiutaztam, kilencedik jelöltként meghallgatták szolgálatomat – a többi nyolc holland és belga származású volt –, majd hazajöttem. Nagy meglepetésemre kisvártatva telefonáltak, hogy a kilenc jelölt közül engem választottak meg.

– *Vajon minek köszönhetően?*

– Sokáig én sem tudtam, aztán megkérdeztem a gyülekezeti tagokat. Azt mondták, azért, mert az első találkozás alkalmával én voltam az egyetlen, aki a templomból kijövet szóba állt az emberekkel, beszélgetni kezdett, és megkérdezte a híveket, hogyan érzik magukat. Számomra ez természetes volt.

– *Melyik gyülekezet ez?*

– Horebeke az egyetlen Belgiumban, amelyik 1541 óta folyamatosan él és működik. Az országban a református egyház soha nem volt nagy – Belgium lakosságának különben kevesebb mint 0,1 százaléka református –, abban az időben spanyol uralom alatt éltek katolikus világban. Ez a kicsiny gyülekezet – jelenleg alig 180 lelkes – azonban a dombok között eldugva meg tudta tartani hitét évszázadokon keresztül. Kevés olyan hely van, ahol az emberek annyira büszkék hitükre, mint ott. Ebben a helységben van az egyetlen református temető egész Belgiumban.

Sokáig nem volt szabad templomot építeniük, hiszen ezt a katolikusok nekik megtiltották. Csupán az 1700-as évek második felében született egy olyan határozat, amely lehetővé tette számukra a templomépítést azzal a feltétellel, hogy ne legyen út mellett, ne legyen tornya és harangja, ne hasonlítson katolikus templomra se, és kicsi ajtaja legyen. Ez az épület még mindig megvan, ma már gyülekezeti teremnek használják. Változtak az idők, így 1817-ben felépítettek egy szép templomot, majd a 19. század második felétől – egy helybeli katolikus család adományaképpen – parókiát is. Különböző napóleoni rendeletek nyomán a reformá-

tusokat is elismerték, azóta az állam támogatja őket, a lelképásztorok is az államtól kapják a fizetésüket. Mint ahogy támogatják a humanista közösségeket is, ahol nem Istenről és Jézus Krisztusról beszélnek, hanem erkölcsről és különböző humanista értékekről.

– *Hány évig szolgáltál abban a gyülekezetben? Hova kerültél innen?*

– Több mint öt évig voltam Horebekében. Ezt követően – nagy meglepetésemre – idén meghívtak Gent városába, így most jelenleg ott szolgálok.

– *Milyen tervekkel érkezted Gentbe?*

– Szeretném megértetni velük azt, hogy a keresztyénség nem olyan rossz, mint ahogy azt egyesek szeretnék elhitetni. Ha hiszünk abban,

A genti központi református templom

aki teremtett minket, s ebbe a világba belehelyezett, és egyek tudunk lenni, akkor még lehet jövője a református egyháznak Belgiumban is.

– *Mennyire különbözik az itteni gyülekezeti élet az ottanitól?*

– Teljesen más, mindent meg kellett szokni. Próbálok megmaradni annak, aki mindig is voltam, ugyanakkor igyekszem tiszteletben tartani az ottani szokásokat, de mindig az Igét hirdetni. Úgy, ahogy azt a kolozsvári teológián megtanultam. És úgy látszik, ez tetszik a belgáknak, hiszen első szolgálati helyemen a templomlátogatottság folyamatosan nőtt.

– *A migrációval kapcsolatban előtérbe kerül a nyugat-európai emberek vallásossága, a keresztyénség léte. Franciaországban régi templomokat rombolnak le, hogy helyükbe üzletek épülhessenek. Németországban keresztyén templomokat akarnak mecsetekké alakítani. Mi a helyzet Belgiumban?*

– Még nem hallottam arról, hogy Belgiumban keresztyén templomokat romboltak volna le, de azt tudom, hogy első szolgálati helyem környékén 17 katolikus templom állt, ebből 15-öt bezártak. A megmaradt kettőből csak az egyikben tartanak misét, a másikat akkor használják, hogyha nagyrítván esküvőre kerül sor. Ez utóbbi nem divat, az emberek inkább ösz-

szeállnak, mint a lovak – ahogy egyik kollégám szokta mondani.

A migrációval kapcsolatban sokszor a médiából nem arról szerzünk tudomást, ami a valóság. A gond az, hogy keresztyénként nem tudjuk a helyzetet kezelni. Ki az én felebarátom? Csak az, aki a templompadban mellettem ül? Az is, aki a szomszédomban a tömbházban? Vagy az is, aki a háborús övezetből Európába menekül? Ezek azok a kérdések, amelyekre a nyugat-európai keresztyének nem találták meg a választ. Nem azokról beszélek, akik senkiben nem hisznek, mert azok nyilván támogatják Angela Merkel asszony bevándorlási politikáját. Bár úgy látom, hogy az idei március 22-i brüsszeli robbantások kissé felébresztették az ottani társadalmat. Ezzel nem akarom azt állítani, hogy teljesen megváltozott a felfogásuk, csupán azt, hogy az utóbbi időben nagyon megnézik, ki az, aki valóban menekült, és ki az, aki a gazdasági jólét miatt érkezik az országba.

– *A párizsi terrortámadásokat Brüsszelből irányították. Várható volt, hogy Belgiumban is robbantanak? Hogyan fogadták az emberek?*

– Várható volt a robbantás, csak azt nem lehetett tudni, hogy hol és mikor. A Párizsban székelő *Charlie Hebdo* szerkesztősége ellen elkövetett tavaly januári támadás után mindenki Charlie akart lenni, ez volt a nagy szöveg. Az őszi terrrorsorozat után már gondolkodóba estek sokan, és azt mondták, azért ez így nem mehet tovább. Amikor azonban közel ért Belgiumban az emberekhez a terror, és a repülőtéren, valamint a metróban robbantottak, akkor már sok ember arcán látszott a harag. Azok a napok sokakban egy törésvonalat jelentettek.

A robbantásokat Moolenbeek – Malompatak – negyedből irányították. Itt olyan polgármester volt, aki évtizedeken keresztül csak arra gondolt, hogy kapja meg a megfelelő számú szavazatot, és nem érdekelt, hány külföldi költözik a városrészbe. Ott felnőtt egy olyan zárt társadalom, amely hollandul nem tud, a franciát is csak törve beszéli, így könnyű volt onnan irányítani a támadásokat. Most ott igyekeznek tisztogatni, de rengeteg munka van még ezen a téren.

– *Hogyan vélekednek a migrációról az elmúlt hónapok tapasztalatai alapján?*

– Az európai emberben – hívőben és hitetlenben egyaránt – önkéntelenül is benne van az, hogy szeresd felebarátodat. És ezt ott igyekeznek gyakorolni is, csakhogy szerintem ez túl erőltetett. Amit látunk a tévében – vagyis hogy Nyugat-Európában mindenki tárt karokkal fogadja a migránsokat – nem igaz. De az ellenkezője sem. A migránskérdésben megoszlanak a vélemények a belga társadalomban. Sokan pedig félnek véleményt mondani.

– *Mennyi időre választottak meg Gentbe lelkésznek?*

– Úgy történik a lelképásztorok választása, mint Erdélyben. Azt tartják, hogy legalább öt évre választanak, de ha talál a szó, hosszú ideig maradhat.

Reformátusok Buenos Airesben

(Folytatás az 1. oldalról)

Szolgálatuk kiterjed nemcsak a református vallású magyarokra, hanem a teljes közösségre, sőt kisebb mértékben a nem magyarokra is. Céljuk, hogy az evangéliumot megismertessék, megőrizték és továbbadják mindazoknak, akiket – magyarul, de spanyolul is – meg tudnak szólítani.

A saját tulajdonú székházzal rendelkező református egyház központja jelenleg Buenos Aires Olivos nevű északi városrészében, elővárosában működik, így az istentiszteleteket is ott tartják. Sajnos már több mint tíz éve, a Magyarországról hivatalosan kiküldött Sütő Gyula tiszteletes váratlan elhunytával nincs állandó magyar református lelkésze a kicsiny gyülekezetnek. Kéthetente spanyolul szolgál egy argentin református pap. Számunkra ez némiképpen kuriózumnak tűnik. Viszont minden év októberében eljön Felvidékről Écsi Gyöngyi református lelkész, és ilyenkor teljesen ökumenikus istentiszteleteket tart, mert nem a valóság számít, hanem a magyar nyelvű prédikáció. Körülbelül egy hónapos itt-tartózkodása alatt kerül sor a reformáció napjának a megünneplésére.

Teljes nevén az Argentínai Magyar Evangéliumi Református Keresztyén Egyház főgondnoka Benedek Lászlóné Micsinay Mária nyugdíjas pedagógus. A nyolctagú presbitérium egyik tagja Mária néni lánya, Benedek Zsuzsa, aki apai ágon Elek apó leszármazottja, sepsiszentgyörgyi származású. Ő az erdélyi gyökerű argentinai magyar kisebbséget képviseli. De a római katolikus tömbben reformátusként is kisebbségben van.

A csendes, kertvárosias környezetben található református templom a hatvanas évek

közepén a magyarok által alapított Szent László Iskola közelében található Buenos Aires külvárosában. Az iskola megtartotta hírnevét, napjainkban viszont kizárólag spanyolul folyik az oktatás az argentin gyermekek számára. A református épületegyüttes magán a templomon és a hozzá tartozó helyiségeken kívül egy lelkészi lakást is magába foglal, amelyen többnyire lakat áll. Sajnos nem előnyös vendégszobának használni, mivel kedvezőtlen a fekvése, mintegy húsz kilométerre található a városközponttól.

Két erdélyi református püspök is szolgált a kicsiny istenházában: Tőkés László és né-

Az Argentínai Magyar Evangéliumi Református Keresztyén Egyház temploma

A templom szószékét és padjait kalotaszegi varrottasok díszítik

hai Csiha Kálmán. A kis könyvtárban könnyen fellelhető Csiha püspök *Fény a rácsokon* című

dedikált könyve, aki egyébként dél-amerikai gyűjtőkörúton járt itt 1998-ban, amikor a marosvásárhelyi Bod Péter Diakóniai és Tanulmányi

Központ építése volt az adományozások célja. Csodálatos tanúságtétel, hogy egy Istentől megáldott adakozó személy egyedül kétszáz ezer dollárt adományozott, ami az épület költségeinek igen jelentős részét alkotta.

A Buenos Aires-i református templom szószékét és padjait kalotaszegi varrottasok díszítik, a konyhában pedig elsősorban kalotaszegi református templomokat ábrázoló tányérok lógnak a falon. Igen, a templom fontos tartozéka az ebédlő, hiszen az istentiszteletet követően gyakorta még közös ebédre is sor kerül tucatnyi, másfél tucatnyi személy részére. A templom ugyanis messze esik a hívek lakásaitól, akik miután „benépesítik” az Úrnak házáat, még asztalhoz ülnek egy szusszanásnyi időre.

Egyébként magyar római katolikus pap sincs Buenos Airesben. Az egykori magyar templomban ma már spanyol pap szolgál a környékbeli római katolikus argentin híveknek, miközben a magyarok a földrajzilag lakásukhoz közel fekvő parókiára járnak. Míg egyesek a havonta sorra kerülő magyar evangélikus istentiszteleten vesznek részt. Mert van magyar lutheránus lelkész Dénes András személyében, akinek a szülei a második világháborút követően emigráltak Argentínába.

A fiatalok körében az identitás megőrzés szempontjából kiemelt jelentősége van a cserkészkedésnek, az évről évre sorra kerülő cserkész tábornak és cserkész bálra. A magyarság megtartásában kulcsszerepet játszó egyesületi és egyházi élet azonban egyre nehezebben tudja egybetartani a magyar származásúakat. A legnagyobb gond, hogy – minden erőfeszítés ellenére – a magyar családokban otthon már a szülők sem beszélnek magyarul a gyermekeikkel, mert nemzedékről nemzedékre csökkent a magyarnyelv-használatuk. Ennek a folyamatnak a lassítása, a magyar származástudat megtartása és a magyar értékek összetársadalmi megbecsülése az argentinai magyarok tevékenységeinek a legfontosabb jövőbeli közös célja.

Buenos Aires. Jellegetes kép az argentinai fővárosból

Használta-e Kálvin a reformáció kifejezést?

(Folytatás az 1. oldalról)

Kálvin nagyszerű diplomáciai érzéssel őt vette célba, hogy a királyt elérje. Csak ebben a levélben ösztör használja a reformáció szót. Az ördög földalatti módszerekkel akarja a tiszta tanítást elbuktatni. Az anarchistákkal, az evangéliumi fantasztákkal és Rómával szemben a reformáció módszeréről ír. Legfontosabb ebben „az egyház tökéletes reformációja”, ennek továbbvitele a király támogatásával. A módszer: a népet helyesen tanítani Isten ismeretére, ami már az iskolában elkezdődik a hitoktatással és a kátéismerettel. Ez utóbbi röviden és a gyermeki értelem számára is érthetően adja elő az igazi keresztyénséget.

A másik módszer: a prédikáció. Kálvin szerint a jó prédikációk viszik előbbre a reformációt. Ha Istennek tetsző reformációt akar a király, meg kell térnie a népnek Isten igaz és helyes Igéjéhez. Ennek érdekében pedig mindennél fontosabb a Biblia kézbe adása, ami mintegy az Ő kezeként vezet tovább egyháza reformációjának az útján. A levélben leleplezi és elveti az „álarcos keresztyénséget”, a képmutatást. 1552. decemberében pedig az Angol Egyház reformátorához, az első canterburyi érsekhez, Thomas Cranmerhez ír, aki a protestáns teológusok első zsinatát szeretne volna összehívni a kontinensen. Meghiúsulása miatt panaszkodott Kálvinnak, aki azzal biztatta őt, hogy amíg ez valaha sikerülhet, addig is alkossanak világos hitvallást a tiszta evangéliumi hitről.

Krisztus követségében

Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg Istennel.

(2Kor 5,19–20)

A látszólagos leghűségesebb keresztyén ember is elfeledkezik időről időre arról, hogy követségben jár. Nem magát képviseli, hanem Istent s az ő nagy ügyét. S hogy a követség kiváltságos feladatokat ró rá. A követség – ha igazi – teljes odaadást kíván. Mert a követről rendszerint magát az ügyet is megítélik, amelyet képvisel. Isten követének lenni azonban mérhetetlenül több, mint önmagunk lenni, mert ő a leghatalmasabb személy.

Isten követségében egy igazi nagy szolgálattunk van: a békítés. Bármilyen nehéz is legyen, de ez a leghálásabb feladat. Mert háborút szítani mindkét félnek veszedelem, költség és halál. De a békesség nem más, mint életszerzés és gyarapodás. Boldog lehet tehát az, aki magánál nagyobb hivatásban s e leghálásabb feladat betöltésében látja feladatát.

A reformáció állam megtartó erő

Kálvin figyelme 1555-től egyre inkább a keleti végek felé, Lengyelország, Litvánia irányába fordult. Nagy reménnyel tekintett Nikolaus Radziwil litván nagyfejedelem, a lengyel föld nagykancellárja felé, aki lefordította a Bibliát lengyelre, protestáns prédikátorokat fogadott udvarába. Arról ír meleg szavakkal a racionalista Kálvin, hogy „engem Lengyelország joggal egészen különösen foglalkoztat, mióta ott a tiszta tanítás fénye kigyúlt. Ez a jó kezdet a még jobb folytatás reményét lobbantotta fel”. A lengyel egyház újjászületése érdekében kéri a nagyfejedelmet, álljon a király mellé, aki kedvezően vélekedik ugyan az evangélium tiszta tanításáról, „és szent reformációt kíván”, de még nem meri vállalni nyíltan a patronálást. 1555. december 29-én további leveleket is ír, ez volt Kálvin nevezetes „lengyel napja”. Így a lengyel honvédség főparancsnokához, Johan von Tarnow grófhhoz, arra emlékeztette őt, hogy a „reformáció állam megtartó erő”. Lengyelország az újraéledő evangélium védelmezője. Krisztus országának elfogadása a trón és az ország tartós békéjének a forrása. A szörnyű istentelenségek helyére „a tiszta református kegyességnek kell lépnie, hogy felvirágozzék a törvényesség és a jog”. 1558. november 19-én pedig Vladiszláv katolikus püspökét, Jakob Usanszkit arra kéri, hogy álljon teljesen a reformáció ügye mellé.

Tiszta istentisztelet

„A reformációs tevékenységek szorgalmazására” biztatta 1559. január 29-én kelt levelében Kálvin Anglia főkincstárnokát, pénzügyminiszterét, William Cecil Burleigh lordot. Az igazi

Azt azonban látnunk kell, hogy e békesség-szerzés nem ment könnyen. Valakinek ezért árat kellett fizetnie. Egy régi történetben láthatjuk, hogy Ábrahám tizedet fizetett Melkisédeknek, aki Isten követe volt. Itt olyan békeszerzésről van szó, amelyben az igazságos Istent kell kibékíteni az ember büntette miatt. Aki a két személy között áll, annak kell megfizetnie a tartozást. Jézus ezért odaállt a Mindenható Isten színe elé, és felajánlotta magát tisztán és ártatlanul. Ő vált elítéltté helyettünk és értünk. Így lettünk mi Isten igazsága benne, mert az ő összes jótettét nekünk ajándékozta.

Mi haszna volt neki e békéltetésben és abban, hogy ilyen nagy áldozatra szánta oda önmagát? Haszna nem volt, csak szeretete. S ez az, amely minden kerítést átlép, s ott is életet szerez, ahol az már nincs. A szeretet mindenek feletti és mindeneken átívelő sugárzás, amely nekünk is jobbak éntünket veszi igénybe. Ezért itt érezzük meg leginkább Istentől való származottságunkat. A békéltetés tehát nemcsak olyan munka, amelyet úgy-ahogy elviselünk, hanem legigazibb lényünket a jóságra felszabadító erő. Ezért tud Pál olyan szívhez szólóan beszélni: „mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg Istennel. Mert azt, aki nem ismert bünt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne”. (2Kor 5,20b–21)

Horváth Loránd

evangéliumi tanítást, a tiszta istentiszteletet kell érvényesíteni szerte a szigetországban.

V. Jakab fia, James Stuart a skóciai reformáció egyik vezéralakja lett. Őt ebben a munkájában támogatta Kálvin. „Őn a mi Urunk Országának építésében, és az igazi istentisztelet, valamint a hit reformációjában megmutatta, milyen a hite” – írta neki. Élete utolsó földi évének elején, 1564. január 8-án írt még levelet Ferrarai Renata hercegnőhöz egy aranyérmecske kíséretében. A halál felé közeledő Kálvin ajándéka mellé tapintatos intést is küldött a hitújítás elkötelezett nemes hölgyének, hangsúlyozva, hogy „a valódi egyházreformáció több, mint szükséges”.

Kálvin reformációértelmezése mindebből napnál világosabb: ez az igazi és helyes evangéliumi tanításban, a tiszta istentiszteletben, a törvényesség és a jog megtartásában áll. A szent reformáció legfontosabb eszköze pedig a Biblia és a Káté, melyek segítségével a népet már iskolás kortól az egyéni és nemzeti megmaradás evangéliumára, erkölcsére lehet nevelni – Londontól Varsóig, Genftől Kolozsvárig.

Reményik Sándor

A fordító

Károli Gáspár emlékezetének

Alkotni könnyebb: a szellem szabad,
A képzelet csaponghat szerteszt,
Belekaphat a felhők üstökébe,
Felszánthatja a tenger fenekét,
Virágmaggal eget-földet bevethet,
Törvényre teheti a játszi kedvet,
Zászlóvá a szeszélyt, mely lengve lázad,
S vakmerőn méri Istenhez magát...
Az alkotás jaj, kísértetbe is visz.
A fordítás, a fordítás – alázat.
Fordítani annyit tesz, mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz, mint kötve lenni,
Valaki mást, nagyobbát átkarolva,
Félig őt vinni, félig vele menni.

Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobbak fordítója volt,
A Kijelentés ős-betűire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem-szövétnek,
Körül a munka nehéz árnyai:
Az Igének keres magyar igéket.
Látom, hogy küzd: az érdes szittya nyelv
Megcsendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédinek
Szálló századok adnak patinát.
Ő be nagyon kötve van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt,
Mígnem Vizsolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítóknak
Tán verejtéke, tán vére is hull,
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél – magyarul.

Őrizni Erdély kapuját

(Folytatás az 1. oldalról)

Az emlékházzal azonos telken álló kastélyt a 19. század végén Boncza Miklós, Ady apósa építtette Csinszka édesanyjának a neves műépítésszel, Alpár Ignáccal. A mai napra a sarokbástya, földszintes építményből már csak egy kis rész maradt, a kastély emellett található. Boncza Berta ugyanis az első világháború után, már Márffy Ödön festőművész feleségéeként eladta a birtokot Octavian Goga író-politikusnak. Ebben a kastélyban ma Goga-emlékmúzeum van, mely elsősorban Goga munkásságát és a román nemzeti mozgalomban végzett tevékenységét mutatja be, de emellett Adyra vonatkozó anyagokat is.

Évente egyszer

1990-ben a helybeli templomot a Kalotaszegi Egyházmegye Nőszövetsége vette gondozásába. Nagy erőfeszítéseket tettek, hogy megmentsék e kicsinyke templomot az enyészettől. Ennek a templomnak a megszűnésével a peremhelyzet mintegy 20 kilométerrel húzódná beljebb Bánffyhunyadig, ahol a következő református templom található. 1995-ben a templomot egy nyár alatt felújították, újraszentelték, de a reformátusok akkor már csak heten voltak. Mára pedig egy főre apadt.

Mi sem bizonyítja jobban a nőszövetség elköteleződését a magyarság és a közösség

egybetartása iránt, minthogy 21 évvel ezelőtt eldöntötték: minden évben egyszer, október első vasárnapján megkondulnak az árva harangok, és az egyházmegye nőszövetségi tagjai itt találkoznak, hogy imádkozzanak és közösségben legyenek. Az év többi napján csend borul a fehér kistemplomra. Bár napjainkban is havonta egy alkalommal tartanak istentiszteletet, de azt nem a templomban, hanem a gyülekezeti teremben.

Hogyan gyászol a református ember?

Molnár Irma igehirdetését követően Kupa Melinda egyházmegyei nőszövetségi elnöknő beszámolt az elmúlt év találkozóinak részleteiről. A találkozó központi témája a gyász és annak feldolgozása volt. A fő előadást *Hogyan gyászol a református ember?* címmel Varga Zoltán türei lelkész, pasztorálszociológus tartotta. Előadásában kiemelte: a gyászfolyamaton mindenkinek végig kell mennie. Ilyenkor türelmesnek kell lennünk embertársainkkal, segíteni kell őket a gyász feldolgozásában. Legyünk mellettük, ne hagyjuk őket magukra, és beszéljünk velük a fájdalomukról. Amikor pedig mi kerülünk ilyen helyzetbe, tanuljunk meg a segítséget elfogadni.

Vincze Mínya István kalotaszegi esperes felvázolta a csucsai templom jelenlegi műszaki állapotát. Elmondta, a földem az évek alatt jelentősen megrongálódott, a plafon helyenként beázik, ezért nagy szükség van a tetőszerkezet cseréjére ahhoz, hogy talán utoljára, még egyszer meghosszabbítsák a tanútemplom éle-

tét. Ezzel kapcsolatban az egyházmegye gyűjtést indított, és kérte asszonytestvéreit, hogy amennyiben egyetértenek a kezdeményezéssel, támogassák azt.

A nap végén mindenki feltöltődve indult haza, azzal a reménnyel a szívében, hogy ami nem sikerült 1944 őszén a „szabadrablásnak” – ahogy a kalotaszegi öregek ezt az időszakot keserűen emlegetik – elérnie, azt az idő vasfogának sem fog sikerülni, és összefogással, közös munkálkodással a csucsai templom továbbra is őrizni fogja Erdély kapuját.

Legyetek magvetők

Lelkipásztori beiktatás Zsobokon

Ünnepi népviseletbe öltözött emberek lepték el a közelmúltban a 300 lelket számláló kalotaszegi település, Zsobok utcáit. Nem mindennapi eseményre hívatott a harang e napon; olyan eseményre, ami ezelőtt negyed évszázaddal, azaz huszonöt éve volt utoljára a zsobokiak életében: a falu új lelkészének, Barta István Zsoltnak a beiktatására.

A templom teljesen megtelt, sok helyen három generáció hölgytagjai egymás mellett foglalták el helyeiket az 1911-ben – a folyamatos tűzvészpusztítások után – harmadszor is újjáépített templom padsoraiban.

„Barta István Zsolt lelkipásztor testvérünket a Zsoboki Református Egyházközség hivatalosan is beiktatott lelkipásztornak jelentem ki!” E szavakkal kezdte az ünnepi istentiszteletet Vincze M. István kalotaszegi esperes. A Zsolt 90,16–17 alapján tartott igehirdetésében kiemelte: az, hogy a településen 25 éve volt utoljára lelkészbeiktatás, jelzi, hogy a gyülekezet szerette és ragaszkodott pásztorához. Beszédében méltatta Molnár Irma munkáját, aki idén márciusban vonult nyugdíjba. Az 1991 óta Zsobokon szolgálatot teljesítő lelkész a 25 év

Molnár Irma átadja az egyházközség szimbólumait Barta István Zsoltnak

alatt számos változást indított el és valósított meg a falu életében; többek között az ő közreműködésével épült fel Zsobokon a Bethesda Gyermekotthon, munkát és megélhetést biztosítva a falu lakosainak.

A fiatal lelkészt is hasonló munkásságra buzdította: minden tevékenységében legyenek láthatóvá Istennek a csodálatos tettei, hogy munkája legyen időtálló, továbbá Isten gazdag áldását kérte szolgálatára, családjára és a zsoboki gyülekezet életére is.

Barta István Zsolt az ünnepi alkalomra a magvető példázatát helyezte a hívek szívére. Az ige legfontosabb üzeneteként kiemelte: mindannyian elhívást kaptunk az ige hirdetésére. Nem kell lelkésznek lennie valakinek ahhoz, hogy hirdesse az igét. Mindenki

a maga módján, a maga eszközeivel, a saját életével teheti ezt meg. A zsoboki gyülekezetet is arra kérte, legyenek magvetők. Legyenek olyan világosság, csillagok, akik továbbadják az evangéliumot. Magvetőkre Krisztusnak mindig szüksége van. És neki mint lelkipásztornak szintén szüksége van munkatársakra, és a jövőben is számít a közösség együttműködésére.

Az igehirdetés után került sor az egyházközség szimbólumainak – a Szentírás, a pecsét és a templom kulcsának – az átadására. A falu új lelkésze a beiktatásával kapcsolatban a következő gondolatokat fogalmazta meg: a szeretet a kulcs minden szív felé, és ha ott van a szeretet egy gyülekezetben, akkor bizonyára sok áldott dolgot tudnak együtt végrehajtani. Hisz benne, hogy őt ide az Úr küldte, és hogy azzal bízta meg, hogy folytassa azt a szolgálatot, amit az elődje elkezdett. Isten akarata szerint szeretné együtt, közösségként vezetni ezt a gyülekezetet. Megköszönte, hogy meghívták ide lelkipásztornak, és áldást kívánt a nyugdíjba vonuló lelkipásztornő életére, továbbá az egész közösség életére.

A hozzászólásokat követően, az egyházi kórus lépett fel, utánuk az 5–8. osztályos tanulók kis énekkara, verselők, és a Bethesda Gyermekotthon lakói is üdvözölték az újonnan beiktatott lelkészt.

Becske Adrienn

• **Felavatták a Gecse Dániel Szakkollégiumot.** Gecse Dániel orvosról nevezték el a

marosvásárhelyi Bod Péter Diakóniai Központban létrehozott orvosi szakkollégiumot, amely mintegy száz diáknak biztosít a lakáson kívül szakmai képzéseket, közösséget. A felújított épületet október harmadikán adták át egyházi és világi méltóságok jelenlétében.

• **Felújított templom Magyarberétén.** Templomának megújulásáért adott hálát ok-

tóber 8-án a magyarberétei református közösség. A falutalálkozóval összekötött hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök hirdette az

igét, az ünnepségen szolgált a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának kamarakórusa, valamint a gyülekezet ifjai is.

• **Lelkészerterkezleti tisztújítás.** Részből megújult az Erdélyi Református Lelkészerterkezleti Szövetség elnöksége. Az idei találkozón – amelyet október 4–5-én tartottak Szovátán –

nemcsak lelkipásztorok számára fontos témákat beszélt át a több száz résztvevő, hanem egyben tisztújító alkalom is volt, amelyen újabb négy évre bízták meg az elnöki teendők elvégzésével Beke Boróka karatnai lelkipásztort.

• **Önkéntes munka a LAM részéről.** Fákat metszettek, virágokat ültettek, kertet takarítottak a LAM Alapítvány munkatársai. A társaság minden évben kiválaszt egy települést, ahol a gyülekezet már nem tud elvégezni nagyobb munkálatokat, és önkéntes munkával segítenek a templomot és környékét rendbe tenni. Idén a Bethlentől néhány kilométerre lévő, alig harmincelles sajudvarhelyi gyülekezet templomának környékét takarították ki.

Donáth-emlékszobát avattak Etéden

Október 8-án Etéden, a református gyülekezeti napok alkalmával a néhai Donáth László lelkészíró emlékét idéző találkozózt és könyvbe-mutatót tartottunk. Az ünnepségen Mike Miklós nyugalmazott lelkipásztor hirdette az igét a Zsid 13,7 alapján. Mike Miklós volt az, aki 1998-ban felfedezte az irattárban biztonságba helyezett kéziratokat, és ünnepélyesen felolvasott rövid részlet után átadta azt a jogutód unokának. Nostalgiaiával idéztem fel ezt a pillanatot, lelkem tele gyönyörűséggel. Bizony, Isten kegyelméből *Zádokfa kiírt* című második novelláskötetet mutattuk be a szülőfaluban is. Az egyház és az önkormányzat felújította a gyülekezeti házat. Az emeleten Donáth László- emlékszobát avattunk fel. Ezt a pillanatot az iskola tanulóinak rövid műsora tette emlékeztetővé. A tanulók részleteket adtak elő az író életéről. Kiss-Márton Rozália irodalomtanárnő tanítványai szerint Donáth László a példaképünk. Követendő példa az író eszessége, szorgalma, ami meghozta a gyümölcsét, eszmei értéket ruházott szülőfalujára.

Az emlékező ünnepély házigazdája Gilyén Levente lelkipásztor és felesége, Bóné Katalin-Mária tiszteletes asszony, valamint Szócs László polgármester volt. Éreztem a Donáth László író unokájának megadott tiszteletet és szeretetet, amit ezúttal is megköszönök!

Nagy-Donáth Katalin

Egyházzenei konferenciát tartanak november 8-án, kedden reggel 9 órától a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karán, Kolozsvár, Horea út 7. szám alatt. Meghívott előadók: Dávid István (Nagykörös), Draskóczy László (Budapest), Székely Árpád, Benkőné Zonda Timea, Coca Gabriela, Miklós Noémi, Péter Éva (Kolozsvár). Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

ISSN–1223–8848

Fotók: Kiss Gábor

Megújult a székelymosoni templom. Kívül-belül megújult a harmincelles székelymosoni református közösség temploma. A gyülekezet október másodikán adott hálát Istennek és a támogatóknak, hogy sikerült hosszas munka után befejezni a templom felújítását. A hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök hirdette az igét.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Dávid Zoltán